

A man with a beard and mustache, wearing a heavy, fur-lined winter jacket, is shown from the chest up. He is holding a handgun in his right hand, which is gloved. He has a serious, intense expression and is looking directly at the camera. The background is dark and indistinct, possibly an interior setting. The overall lighting is dramatic, with strong highlights on his face and jacket.

SPRAVEDLNOST

SPRAVEDLNOST

Jakou cenu musí zaplatit detektiv vyšetřující případ vraždy prominentního soudce, který spáchala jeho dcera? Komu všemu jeho rozhodnutí změní život? Novou detektivní minisérii Spravedlnost Česká televize poprvé uvede v neděli 12. března ve 20.15 hodin na ČT1.

Dvacetiletá Lily příběhá v šoku uprostřed noci do bytu svého otce, policejního vyšetřovatele Richarda, aby mu celá od krve sdělila, že v sebeobraně zabila svého milence. Poté, co Richard zjistí, že zavražděným je prominentní soudce Kowalský, rozhodne se dceru krýt. Zamete stopy a tělo zakope. Když se Kowalského ostatky najdou, je vyšetřování přiděleno kriminalistickému týmu, který vede právě Richard. V průběhu vyšetřování Richard zjišťuje, že postupně získávané důkazy jsou v rozporu s verzí jeho dcery.

Divák sice zná vraha už od začátku, ale až do konce zůstává v napětí, protože postupně odkrývá okolnosti a důvody vraždy, která ovlivní životy hned několika postav.

„Když mi Peter Bebjak poprvé vyprávěl základní námět, na kterém by byl děj této minisérie postaven, stalo se mi to, co se nestává tak často. Jasně víte, že to je ono! Když jsme pak po více než roce intenzivní práce měli v rukou scénáře, mé nadšení mě neopustilo. Dnes máme dotočeno a způsob, jakým Peter Bebjak a Martin Žiaran ony scénáře vizualizovali, můj prvotní pocit potvrzuje. Spravedlnost je moje srdeční záležitost,“ říká kreativní producentka **Kateřina Ondřejková**, v jejíž tvůrčí producentské skupině Spravedlnost vzniká. „Ještě před jejím uvedením na televizní obrazovky jsme měli jedinečnou možnost Spravedlnost vyvézt na jeden z nejprestižnějších festivalů televizní tvorby FIPA, kde byl první díl uveden v rámci nesoutěžní sekce Panorama, a kde také u diváků sklídl úspěch. Jsem rád, že se nám podařilo vytvořit konkurenceschopný projekt, který mohl Českou televizi na tomto festivalu reprezentovat,“ doplňuje ji producent **Rastislav Šesták**. „Na Spravedlnosti mě velmi zaujal žánr. Jde o psychologické drama, ale s kriminálním podtextem. Moje postava, jako jedna z hlavních ženských rolí, má v sérii linku, která ovlivní životy obou vyšetřovatelů. Lákala mě spolupráce s Peterem Bebjakem a i to, jak se v průběhu vyprávění postupně odkrývají charakter jednotlivých postav,“ dodává k postavě manželky jednoho z policistů její herecká představitelka **Jitka Schneiderová**.

PETER BEBJAK: Morálně čisté postavy jsou jen v pohádkách

Jste autorem námětu, scénáře a zároveň režisérem. V jaké poloze jste se cítil nejkomfortněji?

Mám rád, když mohu příběh, který chci realizovat, nějakým způsobem ovlivnit. Ještě raději jsem, když ho mohu vymýšlet a tvarovat od začátku. A co mám nejraději – ten samotný proces, když vidím, jak se má představa postupně zhmotňuje.

Šlo o Váš námět, nebo jste hledal inspiraci u nějakého konkrétního kriminálního případu?

Nešlo o žádnou reálnou inspiraci. Zkrátka jsem přemýšlel nad možností vytvořit postavu, která se v dobré víře snaží pomoci pro ni blízkému člověku a přitom sama nevědomky klesá ke dnu.

Musel jste z něčeho jako scenárista během své režisérské práce slevit?

Mojí velkou výhodou bylo, že už při psaní scénáře jsme brali v potaz možnosti realizace. Přibližně jsme znali i náš finanční limit, a to nám nakonec velmi pomohlo a ušetřili jsme si mnoho starostí při samotném natáčení.

Jak pro Vás bylo náročné stavět děj „od konce“, kdy divák zná vraha?

Vraha divák sice zná, ale postupně odkrývá důvody, proč se ten konkrétní zločin stal. A také to, jak toto postupné odhalování ovlivní chování hlavní postavy. Mimo to jsou tam příběhy dalších charakterů, které vražda též ovlivní, bez toho, že by do ní byly fyzicky zainteresováni.

Co je pro Vás nosnou myšlenkou Spravedlnosti?

Zločin a trest. Anebo možná snaha vyhnout se trestu za spáchání zločinu. Vraždy, která zasáhne životy dalších a dalších lidí a oni to nemohou nijak ovlivnit.

Na druhou stranu se ale dá říci, že v příběhu ani jedna z postav není vyloženě „morálně čistá“...

Morálně čisté postavy jsou jen v pohádkách. Mě z hlediska příběhu zajímají daleko více lidé, kteří mají své chyby. Lidé, kteří se dostávají do hraničních situací, a v tomto důsledku se jim láme charakter. A až v tomto momentu se ukáže, kdo je „morálně čistý“.

Položil jste si někdy otázku: „Jak bych se v podobné situaci zachoval já?“

Mnohokrát. Je to velké rozhodnutí pomoci milované osobě, ale přitom zradit všechny své osobní zásady – vše, co jste považovali za správné a neotřesitelné. Jakou cenu jsem ochotný obětovat? Za sebe doufám, že bych měl v sobě dostatek síly, abych se zachoval správně a dokázal se svým rozhodnutím žít.

Která postava je pro Vás osobně nejsilnější?

Je to ta hlavní postava Richarda, který se rozhodne ochránit svoji dceru před trestem a obětuje svoji vlastní morálku, čest a všechny vznešené hodnoty, které z nás dělají „dobré lidi“, aby jí pomohl. Sám se ale propadá, ztrácí se a dohání ho vlastní chyby, kterých se v životě dopustil mnoha.

Spravedlnost si drží výrazný vizuální styl se zvláštní zvukovou složkou, která často dominuje. Jaký byl v tomto Váš záměr?

Hledali jsme způsob, jak zdůraznit vnitřní psychologii hlavní postavy. Proto jsme hodně času v postprodukci věnovali právě práci se zvukem – hře s detailem, subjektivizací zvuku.

Máte za sebou hodně počínů detektivního žánru, včetně oblíbených Případů 1. oddělení. V čem je Vám blízký a co Vás na něm láká?

Vždy mě fascinovalo proč, a jak se někteří dostanou až do takové situace, kdy jsou schopni spáchat těžký zločin. Při tvorbě všech těch dokumentárních a hraných kriminálních seriálů jsem se snažil přijít na to, kde je ta hranice, kdy se z „normálního“ souseda stane „vraždící monstrum“. Někdy je ta hranice velmi tenká.

Jako odborný poradce vám byl k dispozici Luboš Valerián, jak probíhala tato spolupráce?

Jeho konzultací si velmi vážím. Potřebovali jsme do seriálu dostat přesný pohled zkušeného vyšetřovatele, který nám vysvětlil, kde jsou v příběhu trhliny a co bychom měli udělat proto, aby kriminální linka stála na reálných základech.

ONDŘEJ VETCHÝ: Člověk je díky dětem nejzranitelnější

Čím si Vás Spravedlnost získala a podle čeho se rozhodujete, zda se do nějakého projektu zapojíte?

Na všech projektech, do kterých se zapojím, mi velmi záleží. Dnes jsou pro mě kritéria výběru už ale trochu jiná než dříve - jsou to konkrétní lidé, konkrétní autoři, režiséři, štáb. Je to pro mě příležitost tyto lidi znovu potkávat a je pravděpodobné, že kdybych s nimi nepracoval, tak je neuvídím pět, deset let nebo také už nikdy. S Peterem Bebjakem jsme spolupracovali na Případech 1. oddělení a byla to práce velmi utěšená, mám ho moc rád. Jeho přítomnost ve Spravedlnosti pro mě byla tím největším důvodem.

Byla díky tomu, že jde o autorský projekt, spolupráce s Peterem Bebjakem odlišná?

Peter je velmi inteligentní režisér, který se dokáže věnovat i velmi složitým věcem. Je schopný je pochopit - a teď mám na mysli ta provozně realizační hlediska. A i když zde mohlo dojít k určitému rozvolnění formy, protože nebyl vázán skutečnými případy, mohl si dovést do Spravedlnosti vnést určitý subjektivní vhled. Myslím, že i přes to se dokázal striktně držet a zachovávat formální postupy vyšetřování a ke všemu si dohledat potřebné množství informací.

Srovnání s Případy 1. oddělení je ale tak trochu na místě...

Co se týče mé postavy, určitě tam nějaká pojitka jsou. V obou projektech jsem byl otcem dcery, kterou jsem vychovával sám, což je vždy velmi obtížné. Ve Spravedlnosti byla situace jiná tím, že Richardova dcera je již dospělá, má už svůj vlastní život. Myslím, že se od ní trochu utíkal k práci a unikl tak své zodpovědnosti a výčitkám svědomí a nejen tato skutečnost obě postavy determinovalo. Myslím, že i to byl jeden z důvodů, proč nakonec upřednostní svoji dceru před svou prací.

Vložil jste do postavy Richarda něco ze sebe?

Sebe vkládám do všeho, co dělám, jinou možnost ani nemám. Jsem kolikrát překvapen mírou své investice a tím, co to ve mně vyvolá. Sám jsem otcem, mám děti. I proto pro mě tato témata bývají velmi citlivá.

V čem konkrétně?

Pro lidi je opodstatněním existence lidského druhu to, že dobře vychovávají svoje děti. Je to pro ně největší výzva a odpovědnost, kterou v životě mají. Vše, co zažijí navíc, je bonusem, přidanou hodnotou. Výchova dětí je elementární a bazální věc, a to zejména v demokracii. Pokud lidé svou deprivací neochránějí a ohrozí své děti, nikdy nemůže dojít k tomu, aby se někam posunuli. Je to nesmírně důležité pro zdravý a svobodný vývoj dětí. Já jsem naštěstí nic z toho,

co ve Spravedlnosti Richard, nezažil. Je to ale téma, které patří k těm nejbolestivějším a nejsilnějším. Pokud je člověk normální, je v něm potřeba své děti chránit přirozeně zakódována. Člověk je zkrátka díky svým dětem nejzranitelnější.

Přemýšlel jste nad tím, jak byste se v podobné situaci zachoval Vy?

Samozřejmě. Když se i v takovémto případě rozhodnete chránit své dítě, pak je vaše rozhodnutí definitivní a uděláte vše proto, aby se to podařilo. Vaše kroky i jejich důsledky jsou pak nevratné.

I díky tomu, že Spravedlnost zpracovává velmi silné téma, byly pro Vás nějaké scény těžké?

V jedné scéně jsem byl úplně zmatený, a to když jsem svým kolegům musel lhát. Hloupě a nepřesvědčivě jsem argumentoval, až jsem se sám sobě musel smát. Z hlediska mé postavy bylo toto počínání naprosto iracionální, protože Richard byl vynikající policista a byl postaven do situace, ve které nikdy předtím nebyl. Mně se to jako herci nikdy předtím nestalo.

Na druhou stranu ani Richardovi kolegové nemají úplně čistý štít...

Každý člověk si s sebou po celý život nese svoje slabosti, hříchy a chyby. A pokud není psychopat, není schopen nic z toho, co v životě udělal špatně vytěsnit, nebo jen tak hodit za hlavu. Má v povaze ohromnou úzkost a nesvobodu z toho, že tato zranění vyhřeznou a znovu a znovu budou zraňovat. Ve Spravedlnosti jsou ale tato zranění extrémní a mnohem závažnější než v běžném životě. Na pozadí vraždy motivace získané z těchto chyb mají jinou konotaci. Je to o to horší a žalostnější, že jde o lidi, kteří ve většině reprezentují zákon a jeho vymahatelnost.

Dá se na roli kriminalisty nějak speciálně připravit?

Takto asi nepřistupuji k žádné roli. Mám k dispozici jenom to, jaký jsem, jak jsme schopni se do postavy vžít, vcítit a pochopit zadání. Mozek vás při hraní ohraničuje, dává vám hranice a já se vždy musím dostat do stavu, aby mi nepřekážel, a já je mohl překonávat. Jsem přesvědčen, že i ve vrcholně exaktních oborech lze na některé věci přijít jen iracionálním způsobem, empatií, sdílením, navazováním se.

Spravedlnost je minisérie - tedy něco mezi filmem a seriálem. Jak vám osobně tento formát vyhovoval?

Vyhovoval. Je pro mě těžko představitelné, že v něčem uvíznu třeba na dva roky. Televizím obecně nejvíc vyhovuje formát seriálu. Je to dané podmínkami, a to samozřejmě i finančními. Tady to bylo uzavřené a já jsem měl své počínání celou dobu pod kontrolou. Pro mě to byla skvělá práce.

ELIZAVETA MAXIMOVÁ: Ondřej Vetchý se mě ujal jako opravdové dcery

Jaká je podle Vás postava Lili?

Je to dvacetiletá dívka, která kromě vlastních komplexů a velmi komplikovaného vztahu s otcem musí řešit vraždu svého milence, kterou spáchala v sebeobraně. Je velmi citlivá a zároveň uzavřená. Skrývá v sobě určitou nedořečenost a divákovi se bude otvírat z různých úhlů napříč celou sérií.

Peter Bebjak zmínil, že Spravedlnost staví hlavně na motivu zločinu a trestu. V čem vidíte nejsilnější téma této minisérie Vy?

Kromě zločinu a trestu je silným tématem i lidská dvojakost, proměnlivost, souboj dobra a zla v člověku. Žádná z postav ve Spravedlnosti není zcela „čistá“, můžeme s někým chvíli sympatizovat, ale objektivně tu neexistuje jednoznačná „oběť okolností“, všichni jsou - více či méně - namočení do černé barvy. Velkou roli zde hraje také rodina, oddanost a láska, nebo naopak její naprostá absence.

Co Vás lákalo na spolupráci s Peterem Bebjakem na projektu Spravedlnost?

Rozhodně to byla možnost spolupracovat s lidmi, kterých si nesmírně vážím jak na profesní, tak i lidské úrovni. Také mě naprosto nadchl scénář. Když jsem ho poprvé dostala do rukou, nemohla jsem se od něj odtrhnout až do ranních hodin. Šíleně se mi líbila postava Lili, její reakce na jednotlivé situace a způsob uvažování. Navíc to pro mě byla obrovská výzva - v té době jsem ještě byla studentkou DAMU a byla to moje první velká role před kamerou.

V čem myslíte, že by minisérie Spravedlnost mohla diváky zaujmout?

Velkým napětím, mnoha nečekanými zvraty v příběhu, nepředvídatelností chování jednotlivých postav. Vyniká i silná vizuální a zvuková stránka, které dohromady vytváří dost syrovou a temnou atmosféru.

V seriálu je Vám nejbližší postava Ondřeje Vetchého, který hraje Vašeho otce. Jak Vám toto herecké partnerství vyhovovalo?

Z počátku jsem měla určitý ostych, protože jsem na představení Ondřeje Vetchého chodila mnoho let do divadla a považuji ho za obrovského profesionála a Pana Herce. Během natáčení jsme ale zažili hodně náročných scén, které nás velmi stmelily a pan Vetchý se mě ujal jako opravdové dcery, za což jsem mu nesmírně vděčná. Byla to pro mě velká profesní i lidská škola.

Spravedlnost

hrají: Ondřej Vetchý, Martin Finger, Jan Plouhar, Elizaveta Maximová, Jitka Schneiderová, Kristýna Boková, Lukáš Vaculík, Aleš Bilík, Ondřej Malý, Veronika Jeníková, Lenka Krobotová, Dušan Urban a další

režie: Peter Bebjak

kamera: Martin Žiaran

scénář: Tomáš Bombík, Peter Bebjak

střih: Marek Královský

architekt: Petr Synek

kostýmy: Lucia Šedivá

hudba: Juraj Dobrákov

producent: D.N.A. production

kreativní producentka: Kateřina Ondřejková

Kontakt pro média:

Aneta Veselská

Tel.: (+420) 261 137 550

Mob.: (+420) 736 531 243

aneta.veselska@ceskatelevize.cz

Fotografie

<ftp://ceskatelevize.cz/>

pavel.kral@ceskatelevize.cz